b) účel, pro který se zapalovadla odebírají;
c) druhy trhacích zapalovadel;
d) jich množství;
e) místo uschování a místo spotřeby;
f) čas k odebírání stanovený;

O přiměřené úpravě knížek a listů odběracích, o manipulaci při odebírání a vývozu zapalovadel atd. jednají podrobněji §§ 5 a 6 cit. nař.

Zaměstnavatel, který trhací zapalovadla odebírá, chovati má řádný dozor nad místnostmi, v nichž třaskaviny ony složeny jsou, a vydávati se mají jen spolehlivými osobami a jen v množství právě potřebném; dělníci zejména mají na konci pracovní doby (šichty) vrátiti nespotřebované quantum a uložiti se má pak množství toto na vhodných a bezpečných místech. Osoby dohlédající ke skladišti, v němž trhací zapalovadla jsou, mají na očích míti každou osobu přicházející ve styk s těmito třaskavinami, mají přísně bdíti nad pořádkem ve skladišti, aby se možnému nebezpečí všestranně předešlo. Zvláště nemají se téže osobě vydávati současně zapalovadla a trhací preparáty a také nemá je táž osoba současně nésti na místo spotřeby. Přísně zapovězeno jest dozorčímu personálu i dělnictvu jinak a jinam užívati zapalovadel trhacích, nežli dovoleno jest (ku př. nositi je do svých bytů, nebo je dávati cizím osobám a pod.). I mají k tomu cíli vésti zaměstnavatelé zvláštní knížky, do kterých se zapisuje, které druhy zapalovadel trhacích dělníkům byly vydány a v jakém množství.

Na přestoupení těchto předpisů stanoveny jsou za trest dle min. nař. ze dne 30. září 1857 č. 198 ř. z. peněžité pokuty až do 100 zl nebo vězení od 6 hodin až do 14 dnů. Vedle toho ovšem mohou míti průchod i ustanovení všeob. zákona trestního, zejména pak předpisy zákona ze dne 27. května 1885 č. 134 ř. z. (srv. §§ 7 a 8 cit. nař. z r. 1899).

IV. Nařízením min. ze dne 19. května 1899 č. 96 ř. z. vydány předpisy o obchodu bezpečnými trhacími preparáty, které jsou podrobeny monopolu prachovému. Jde tu o takové trhací preparáty, které toliko explodují trhacími zapalovadly a proto uvádějí se v obchod s výslovným označením jako »bezpečné« trhací preparáty, podrobněji, musí být na zevním obalu označeny takto: »K tomuto bezpečnému trhacímu preparátu vztahují se ustanovení ministerského nařízení ze dne 19. května 1899 (č. 96 ř. z.).« (Srv. §§ 1 a 6 cit. nař.). Prodej jich přísluší kromě vojenských ústavů jen těm, kdož mají licenci k prodeji prachu; preparáty samy musí se chovati až do času skutečného upotřebení v přísném odloučení od trhacích zapalovadel, k čemuž zvlášť kontrolující orgánové přihlížeti mají. Jinak není při dopravě bezpečných trhacích preparátů oněch obmezení a oné přísnosti, jako při dopravě třaskavin; jenom vytýká cit. nařízení zvlášť, že chovati jest bezpečné trhací preparáty pod spolehlivou závěrou (§ 5 cit. nař. a k tomu § 2—4 tamtéž).

Trest na přestoupení tohoto nařízení jest úplně týž, jak svrchu vytčeno bylo při trhacích zapalovadlech (§ 7 téhož nařízení).

Třetina chudých.

Třetina chudých jest příspěvek přikázaný chudinským ústavům, který se vybírá z pozůstalostí světských duchovních, duchovních zrušených klášterů a v duchovní správě aneb veřejném úřadu učitelském postavených kněží řeholních, majících způsobilosti k pořizování, kteří zemřeli nezane-

chavše poslední vůle. Tato třetina připadá při duchovních, kteří při určitém kostele stále byli ustanoveni, ústavu chudých onoho místa, kde zemřelý posledního obročí požíval, při ostatních duchovních, kde této podmínky není, ústavu chudých onoho místa, kde duchovní zemřel (dv. d. ze dne 27. listopadu 1807 č. 828 sb. z. soud.). Jsou-li však nejbližší příbuzní zemřelého sami chudi, mohou žádati, aby jim byla přiřknuta i ona třetina, která by jinak připadla ústavu chudých (dv. d. ze dne 6. února 1792 č. 259 sb. z. s.). Jsou-li mezi příbuznými též osoby zámožné, připadá chudým příbuzným ze zákonité třetiny chudých jen tolik, kolik by připadlo dle zákonné posloupnosti dědické (dv. dekr. ze dne 16. září 1824 č. 2040 sb. z. s.). Rozhodnutí o tom, kterému fondu chudinskému třetina chudých po knězi katolickém bez poslední vůle zemřelém náleží, přísluší soudům, rozhodnutí o tom, zda li se chudým příbuzným má přiřknouti třetina jinak ústavu chudinskému náležející, přísluší výhradně úřadům správním (rozh. min. vnitra ze dne 20. října 1870 č. 13475). Úřady správními rozuměti jest ale jen úřady politické v náležitém pořadu instancí (roz. min. vnitra ze dne 14. března 1871 č. 2782); příslušným jest politický úřad I. stolice, v jehož okresu se nalézá chudinský fond v daném případě ku zákonné posloupnosti dědické povolaný (roz. min. vnitra ze dne 30. května 1871 č. 6648).

Třídy daně domovní viz Daň domovní.

Třídy věřitelů konkursních viz Nároky věřitelů konkursních.

Tuláctví.

Všechny osoby, které obtěžovaly veřejnost svým nestálým životem, svou potulností a nejistým výdělkem, nazývaly se dříve vagabundy neb tuláky, ať již měly nějaké zaměstnání čili nic. Tím označovali se nejen zahaleči, žebráci, osoby nepořádné a nemravné, nýbrž též brusiči, podomní obchodníci, herci, kočující hudebníci, komedianti a j. Celá řada starších předpisů snaží se zavésti kontrolu a dohled na vagabundy ku ochraně veřejné bezpečnosti. Tak ustanovuje patent ze dne 30. října 1751 Cod. Austr. V. pag. 598, že zavedeny býti mají partikulární a generální prohlídky, při kterých zajmuty býti mají všechny osoby beze služby jsoucí, zahálející nebo podezřelé a postaveny před zemský soud ad examen, vel inquirendum; rovněž ustanovuje Josefinský pat. ze dne 3. listopadu 1786 pro Halič, že svévolní žebráci a tuláci mohou od vrchností a představených po celý měsíc ku každé práci býti přidržáni. Avšak všechny tyto starší předpisy obsahují jen roztroušená a ojedinělá ustanovení o tuláctví; mimo to nedostávalo se též přesného zákonného vytčení pojmu tuláctví a jako tuláci byly často zatýkány a ve své osobní svobodě omezovány osoby, které neměly v úmyslu bez výdělku se potulovati. Teprve zák. ze dne 10. května 1873 č. 108 ř. z. vytknul přesný pojem tuláctví. Dle tohoto zákona jest tulákem ten, kdo nemaje určitého bydliště aneb kdo opustiv své bydliště bez práce a obchodu se potuluje a o němž nedá se zjistiti, že by měl prostředky k výživě aneb že by takových řádným způsobem získati si chtěl (§ 1).

Později vydaný zákon proti zahalečům a tulákům ze dne 24. května 1885 č. 89 ř. z. určuje pojem tuláctví ještě přesněji. Zákon ten stanoví: